

КІЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КІЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

22 листопада 2007 року

№36 (2812)

З'їзд асоціації технічних університетів Росії

8 листопада поточного року на базі МДТУ ім.М.Баумана (Москва) відбувся з'їзд Асоціації технічних університетів, проведений спільно з Координаційною радою в галузі техніки і технології Мінсвіти РФ та Вченою радою МДТУ. Було розглянуто актуальні проблеми вищої школи, питання університетської технічної освіти, багаторівневої підготовки кадрів для високотехнологічних галузей еконо-

міки та ін. Обговорювалися також діяльності Асоціації технічних університетів Росії на перспективу.

Асоціація технічних університетів Росії співпрацює з Асоціацією ректорів технічних університетів України згідно з Угодою про співпрацю. У роботі з'їзду взяв участь і виступив ректор НТУУ «КПІ» академік НАН України М.З.Згуровський. Наводимо його виступ мовою оригіналу.

Виступає М.З.Згуровський. У президії справа наліво: Міністр освіти і науки РФ А.О.Фурсенко, ректор МДТУ ім. Баумана І.Б.Федоров, Президент МХТУ ім. Менделєєва П.Д.Саркізов, ректор Томського ПУ Ю.П.Походков

Уважаемые господа министр, господин ректор, участники съезда!

Благодарю за предоставленную возможность приветствовать вас от имени Ассоциации ректоров технических вузов Украины и Национального технического университета Украины «Киевский политехнический институт». Съезд проходит в знаменательный год. 50 лет назад был запущен первый искусственный спутник Земли. Тот апофеоз советской науки и техники показал всю творческую мощь технической интеллигенции.

В текущем году мы с вами отмечаем 100-летие великого гражданина мира, украинца по происхождению, С.П.Королева, который как личность может считаться символом технической мысли человечества всего прошедшего века.

Эти две даты широко отмечались в Украине, в частности в Киевском политехническом институте, где С.П.Королеву была привита любовь к инженерной творческой деятельности.

Венец замечательной российской, советской науки основательно представлен 21-м нобелевским лауреатом, среди которых уже в последнее время отмечены академики Ж. Алферов (2000 г.), А.Абрикосов и В. Гинзбург (2003 г.).

Безусловно, сегодня вы обеспокоены многими текущими проблемами, и это естественно. Но глядя со стороны, мы убеждены, что ныне ваша наука, как и общество в целом, переживают, можно сказать, ренессанс, о чем говорят результаты выполнения масштабных национальных проектов, крупные вложения государства как в фундаментальную, так и прикладную науку, что свидетельствует о дальновидной политике страны.

Мы, ученые и педагоги Украины, не только испытываем гордость за вас, но и глубоко убеждены в том, что новые выдающиеся свершения российской науки не за горами.

Как председатель Ассоциации ректоров технических вузов Ук-

раины хочу подчеркнуть, что в деле развития высшего технического образования ваша ассоциация избрала взвешенный выверенный курс вхождения российской высшей школы в европейское образовательное пространство.

Он основан на сохранении лучших национальных особенностей отечественного образования и оптимальном сочетании глубокого фундаментализма с прикладным характером обучения и инженерным творчеством.

Когда-то Михаил Васильевич Ломоносов учился в Киеве, теперь мы учимся у вас. Вашей целеустремленности, государственности, вашей твердой вере в талант и будущее молодежи. Мы поддерживаем ваше желание поднять славу славянской интеллектуальной мысли, столь значимой в мире еще в недавнем прошлом.

Ассоциация ректоров технических вузов Украины всегда с удовольствием передает в общую копилку свои наработки, опыт и откликнется на ваши предложения.

Возможно, стоит подумать о создании негосударственного творческого союза наших организаций, открытого для других стран по примеру Международной ассоциации академий наук. Среди многих наших общих проблем особенно заслуживает внимания преодоление нынешнего пассивного отношения общества к техническому образованию, необходимость разъяснения значимости технологической компоненты общества в наступившем веке, дальнейшая фундаментализация и гуманизация технического образования.

На наш взгляд, подлечит возрождению высокое звание инженера, особенно в связи с угрозой его секвестирования «болонскими увлечениями».

Технической интеллигенции наших стран есть, что отстаивать в новом веке, и с другой стороны есть, что предложить миру из нашего опыта и достижений.

Примите наши искренние пожелания успехов и процветания российской науки и образования. Новых свершений вам дорогие коллеги.

На Генеральной конференции ЮНЕСКО

У другій половині жовтня в Парижі пройшла 34-а сесія Генеральної конференції ЮНЕСКО, у якій взяли участь 193 країни – члени цієї міжнародної організації.

У роботі Генеральної конференції взяла участь і делегація України на чолі з головою Національної комісії України у справах ЮНЕСКО, першим заступником міністра закордонних справ В.С.Огризком. До її складу входив проректор з міжнародних зв'язків НТУУ «КПІ» С.І.Сидоренко, який взяв участь у роботі комісії з питань освіти, науки, в роботі круглого столу міністрів освіти «Освіта та економічний розвиток».

У виступах проф. С.І.Сидоренка йшлося про концепцію сталого розвитку, що розробляється в Україні силами Інституту прикладного системного аналізу і базується на умові обов'язкового узгодження економічного, екологічного і соціального вимірів – з пріоритетом саме третього – людського – виміру. Розроблено нову методику кількісного та якісного оцінювання складного процесу сталого розвитку з використанням методів прикладного системного аналізу на основі близько 300 глобальних індексів та індикаторів, що надаються авторитетними міжнародними організаціями. І ця методологія може бути корисною й для інших країн світу, для регіонів (наприклад, для Причорномор'я).

Було також звернуто увагу на те, що Україну не меншою мірою, ніж алгоритми сталого розвитку, турбує сама атмосфера освітньо-наукового середовища, де постійна увага має приділятися аналізу динаміки процесів у морально-етичній сфері, що було сформульовано в прийнятій конференцією ЮНЕСКО-СЕРЕС у 2004 р. Брестській декларації.

До морально-етичних категорій України відносить також і «ендерну рівність, що вперше за період незалежності регулюється спеціальним законом України».

Було поінформовано і про міжнародну ініціативу НТУУ «КПІ»: розбудувати «Міст співробітництва» між містами Хіросімою та Славутичем. Мери означених міст уже висловили свою підтримку проекту. Планується, що буде створено телекомунікаційний міст з метою моніторингу здоров'я постраждалого населення, розширено доступ до світових мереж та баз даних у цій галузі, розгорнуто наукове співробітництво, проводиться робота з підготовки форуму «Учені, викладачі та студенти – за мир, безпеку та взаєморозуміння» тощо.

Сергій Іванович розповів також, що на засіданні Комісії з питань науки було звернуто увагу на важливість включення до Середньострокової програми ЮНЕСКО на 2008-2015 рр. пілотних проектів дослідницьких університетів. Ураховуючи положення проекту цієї програми, де йдеться про увагу до фундаментальних наук і до відпо-

відних заходів на всіх рівнях освіти, українською делегацією було внесено пропозицію про проведення під егідою ЮНЕСКО світових студентських олімпіад з математики, фізики, хімії, інформатики, щоб визначити кращих студентів світу в цих галузях знань та їх наставників. Було також внесено ряд інших пропозицій, що стосувалися різних аспектів наукової й освітньої діяльності.

Генеральна конференція ЮНЕСКО затвердила стратегічні орієнтири розвитку на 2008-2013 роки. Зокрема, за підсумками роботи круглого столу міністрів освіти було прийнято комюніке, в якому означені орієнтири для країн-учасниць у таких сферах: освіта та економічний розвиток, право на освіту для всіх, освіта і сталий розвиток, партнерські зв'язки в інтересах освіти й економічного розвитку. У комюніке зазначається, що освіта й економічний розвиток взаємопов'язані: покращення рівня освіти сприяє економічному зростанню, яке, у свою чергу, є джерелом ресурсів для освіти. У світі, що змінюється, системи освіти повинні пропонувати нові, нестандартні підходи.

Змістовна частина роботи комісії з питань науки, освіти (за участю міністрів освіти і міністрів науки різних країн) має виключно важливе значення для формування науково-освітніх стратегій, для створення наукового інноваційного середовища в Україні, зокрема в КПІ, підсумував С.І.Сидоренко.

За його словами, матеріали 34-ї сесії узагальнено та надано відповідним урядовим установам, зокрема Мінсвіти, також відповідні документи, в обговоренні яких на міжнародному форумі брав участь і представник КПІ, буде надано департаментам НТУУ «КПІ», громадським студентським організаціям, взаєм-партнерам тощо. Застосування їх положень у роботі сприятиме реформам у НТУУ «КПІ», які корелюватимуться зі світовими тенденціями.

Записала Н.Вдовенко

Справа наліво: директор UNESCO-СЕРЕС д-р Ян Садлак, член делегації України проф. С.І.Сидоренко

ІЗ США З ВДЯЧНІСТЮ

12 листопада в ректораті відбулася зустріч з випускником КПІ 1973 р., а нині президентом великої американської приватної компанії Invenergy Михайлом Польським (M.Polsky). Ця компанія спеціалізується в галузі відновлюваних джерел енергії. Гість із США розповів про свій шлях до вершин бізнесу в Америці. Проте головним лейтмотивом його виступу були слова вдячності КПІ за високий рівень підготовки його як фахівця. Уже перебуваючи в США, він пройшов курс MBA у Чикагському університеті, заснував спеціальний фонд для підтримки у навчанні студентів з України. Саме пропозиції підтримки студентів КПІ при їх навчанні у Чикагському університеті та створення у КПІ центру підприємництва пролунали від політехніка-американця. Натомість М.Польськи було запропоновано вступити до Асоціації випускників КПІ.

Ректор НТУУ «КПІ» М.З.Згуровський провів презентацію університету, докладно зупинився на енергетичних проектах. У зустрічі взяли участь перший проректор Ю.І.Якименко, проректор з наукової роботи М.Ю.Ільченко, проректор з міжнародних зв'язків С.І.Сидоренко.

Інф. «КПІ»

М.Польськи

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 Міжнародна співпраця

2 Дарунок бібліотеці

Обговорено проблеми енергетики

На засіданнях Вченої та адміністративної рад

Підручники для ІТ-фахівців

3 Зустріч з представниками німецьких вузів

Л.К. Кочерзі – 75!

До 100-річчя початку гвинтокрилобудування

4 Таланти КПІ – 2007

Оголошення

Вшановуємо рідне слово

ДАРУНОК ПАМ'ЯТІ

Ю.М.Калніболотський (справа) передає книгу директору бібліотеки В.Г.Дригайло

Кожний прожитий рік віддаляє нас від історичних подій минулого. Це беззаперечна істина. Та інколи дослідникам історії може стати у нагоді на перший погляд зовсім не приваблива газета, журнал чи книжка. Саме з таких першоджерел відбудовуються містки між минулим і сьогоденням.

5 листопада 2007 року в урочистій обстановці професор факультету електроніки Юрій Максимович Калніболотський

передав у дарунок НТУУ "КПІ" рідкісну книгу про наш університет – ювілейне видання 1938 року до 40-річчя Київської політехніки. Ця книжка з особистої бібліотеки професора займає тепер почесне місце на полицях НТБ.

Від імені політехніків ректор НТУУ "КПІ" академік НАН України проф. М.З.Згуровський подякував М.Ю.Калніболотському за його дарунок і вручив на згадку офорт відомого художника доцента В.М.Іванова-Ахметова.

В. Янковой

Дефіцит професійної навчальної літератури з фундаментальних питань сучасної математики, математичної лінгвістики, систем баз даних, системного аналізу та методів прийняття рішень, моделювання систем, комп'ютерних систем, їх програмного забезпечення унеможливило створення єдиної моделі навчання студентів за галуззю

Томашевський В.М. Моделювання систем, 352 с.

Підручники для ІТ-фахівців

знаць "Інформатика та обчислювальна техніка" в різних навчальних закладах. Наша країна має добре сформовану систему педагогічних і наукових шкіл, тож спроможна забезпечити підготовку та видання власної технічної навчально-методичної літератури. З ініціативи ректора НТУУ "КПІ" М.З.Згуровського комісія з галузі знань "Інформатика та обчислювальна техніка" Міністерства освіти і науки разом з Видавничою групою ВНУ започаткували проект підготовки серії підручників з інформатики для вищих навчальних закладів України. Станом на 1 вересня 2007 року вийшли у світ такі книжки:

Ковалюк Т.В. Основи програмування, 384 с.

Шеховцов В.А. Операційні системи, 576 с.

Фельдман Л.П., Петренко А.І., Дмитрієва О.А. Чисельні методи в інформатиці, 480 с.

Пасічник В.В., Резніченко В.А. Організація баз даних та знань, 384 с.

Нікольський Ю.В., Пасічник В.В., Щербина Ю.М. Дискретна математика, 368 с.

Згуровський М.З., Панкратова Н.Д. Основи системного аналізу, 544 с.

У рамках ярмарку "Презентація вузів Німеччини" 8 листопада до НТУУ "КПІ" завітали представники вищих закладів освіти Німеччини. Начальник управління міжнародних зв'язків проф. Б.А.Циганок привітав німецьких професорів, учених, керівників відділів по роботі з іноземними студентами та ознайомив їх з історією й сьогоденням Київської політехніки.

Зокрема, він зупинився на історії створення інституту, назвав видатних учених, які працювали та навчалися тут, створені у КПІ всесвітньо відомі наукові школи, поінформували про структуру університету та запровадження двоступеневої підготовки фахівців відповідно до Болонських домовленостей, міжнародне співробітництво, вузи-партнери, підготовку іноземних студентів, напрями наукових досліджень, які виконуються в університеті, тощо. Цікавою для гостей була інформація про місце КПІ в системі вищої освіти України, студентів КПІ – переможців міжнародних предметних олімпіад, спеціалізовані наукові журнали, що видаються в університеті, спільні міжнародні центри та іноземні організації (DAAD, Гете-інститут), розташовані на території НТУУ "КПІ".

Гостям було дуже приємно слухати виступ Б.А.Циганка, виголошений німецькою мовою. У своїх запитаннях вони цікавилися викладанням спецкурсів іноземними мовами, джерелами фінансування іноземних центрів та іноземних програм, що діють у КПІ, вартість навчання українських та іноземних студентів, кількість жінок-учених тощо. Особливо їх потішила інформація, що "ендерним центром в університеті керує чоловік".

На зустрічі зі студентами, викладачами та співробітниками, що відбулася того ж дня у залі засідань Вченої ради, німецькі гості розповіли про міжнародні німецько-англомовні навчальні програми та поінформували про умови допуску до навчання для іноземців. Зокрема, було зазначено, що в 9 найбільших ТУ (Ахена, Берлін, Дрездена, Мюнхена та ін.) частка іноземних студентів складає понад 10% (у Росії – 1-2%, США – 5%). Навчальні програми – магістерські, Ph D – передбачають тісний зв'язок із виробництвом. Як правило, професори обіймають високі посади на виробництві чи в академічних закладах.

Ю.Москаленко

Міжнародний семінар

9 листопада 2007 року в залі засідань Вченої ради за підтримки Організації Чорноморського Економічного Співробітництва (ОЧЕС) та проекту Європейського Співтовариства "PROMITHEAS – 2: Створення мережі з питань зміни клімату та енергетики серед країн Чорноморського регіону" пройшов міжнародний семінар "Механізми спільного впровадження та чистого розвитку в країнах ОЧЕС".

У семінарі взяли участь науковці з Азербайджану, Болгарії, Греції, Молдови, Румунії, Туреччини та України. З доповідями виступили: представник Фондації розвитку енергетичних та екологічних ринків В.Дюканов і представник ЄБРР в Україні С.Масліченко, представник Національного агентства екологічних інвестицій В.Ласкаревський, директор НТЦ "Біомаса" Г.Гелетуха та інші фахівці.

На семінарі були присутні: Надзвичайний і Повноважний Посол Греції в Україні Х.Дімітріу, представник постійного Секретаріату ОЧЕС К.Займіс, голова Національного агентства екологічних інвестицій Мінприроди України В.Нахлупін, представник Мінпаливенерго С.Бевз, директор Центру енергетичної політики та розвитку Національного університету Афінів професор Д.Мавракіс. Від НТУУ "КПІ" учасників се-

мінару привітав проректор з міжнародних зв'язків чл.-кор. НАН України С.І.Сидоренко.

Робота семінару проходила у 4-х секціях: "Стимулювання співпраці між країнами ОЧЕС та ЄС", "Поточний стан розвитку проектів спільного впровадження та чистого розвитку (СВ і ЧР)", "Перспективи для країн, що приймають проекти СВ і ЧР", "Міжнародний та регіональний досвід роботи з механізмами Киотського протоколу".

Проблеми екології та змін клімату сьогодні є дуже актуальними. Все глибшим стає співробітництво між країнами в різних галузях промисловості в рамках механізмів Киотського протоколу. Одним з найбільших джерел викидів парникових газів є енергетична галузь. Пріоритетною сферою співробітництва серед країн – членів ОЧЕС, особливо в контексті безпеки енергопостачання ЄС, є політика в галузі енергетики й змін клімату, розвиток регіональ-

них енергетичних ринків і торгівлі викадами. Міністри енергетики ОЧЕС у Декларації, прийнятій на зустрічі в Баку, заявили про підтримку ініціатив, що приводять до синхронізації національних політик у питаннях енергетики й клімату. Створення мережі дослідницьких організацій, що зосереджується на національних пріоритетах і пріоритетах ЄС у вищезгаданих тематичних галузях і мобілізує регіональний науковий потенціал, і є метою проекту "PROMITHEAS-2". Українським партнером у цьому проекті виступає Інститут енергозбереження та енергоменеджменту (ІЕЕ) НТУУ "КПІ", а локальним координатором проекту – проф. А.В.Праховник.

Детальнішу інформацію про проект "PROMITHEAS-2" подано на веб-сайті http://www.kera.uoa.gr/PROMITHEAS2_activities.htm.

Є.Ішиєков, докторант, співголова оргкомітету семінару, О.Печак, інженер ІЕЕ, член оргкомітету

На засіданнях Вченої та адміністративної ради

На початку засідання Вченої ради, яке відбулося 12 листопада, ректор університету академік НАН України М.З.Згуровський від імені присутніх тепло привітав із ювілейними днями народження Д.Ф.Чернегу, А.К.Дороша, В.Г.Рябця, Є.М.Письменного, В.А.Порєва, О.П.Онопrienко. Аттестат професора було вручено В.С.Антонюку, диплом академіка Міжнародної академії інтегративної антропології отримав декан міжуніверситетського медико-інженерного факультету В.П.Яценко.

Відповідні дипломи та посвідчення було урочисто вручено великій групі студентів – переможцям різноманітних конкурсів та олімпіад, відзначено також було і їхніх керівників.

Першим питанням порядку денного засідання Вченої ради було заслухано та детально обговорено доповідь першого проректора члена-кореспондента НАН України Ю.І.Якименка щодо «Положення про магістерську підготовку в НТУУ «КПІ». Даний документ напередодні було розглянуто і затверджено на засіданні методичної ради університету. У доповіді було розглянуто його зміст, вимоги (критерії) до магістерської програми підготовки студентів із урахуванням забезпечення якості підготовки, її організації та термінів навчання. Програма підготовки магістрів передбачає фахову підготовку (45%), наукову підготовку (33%), соціально-гуманітарний напрям (11,7%) та дисципліни за вибором студентів (10%). Йшлося також про визначення кафедральної квоти магістрів, конкурсний відбір студентів, вимоги до викладачів, а також про магістерську дисертацію.

У своєму виступі при обговоренні М.З.Згуровський наголосив на необхідності в кожному навчальному підрозділі створити умови для

публікації магістерських робіт у фахових наукових виданнях, при організації магістратури не відходити від установлених у світі стандартів (критеріїв), чого вимагає також статус НТУУ "КПІ" як дослідницького університету.

Було вирішено працювати за цим Положенням.

Наступне питання порядку денного також було заслухано і обговорено за доповіддю Ю.І.Якименка. Йшлося про концепцію національної програми з робочою назвою "Науково-технологічне майбутнє України". Ця програма, що перебуває у стадії формування, передбачає пов'язати в єдине ціле систему доузовської підготовки з підготовкою та участю молоді в олімпіадах, наукових конференціях, виставках, участю в роботі Малої академії наук, що дозволить залучити до університету талановитих дітей з високим творчим і науковим потенціалом. Наукові напрями програми охоплюють основні галузі, а саме: інженерні, природничі й соціально-гуманітарні науки. Запропонований проект програми було схвалено.

Проблемами та перспективами підготовки наукових кадрів в університеті через аспірантуру та докторантуру було присвячено доповідь проректора з наукової роботи чл.-кор. НАН України М.Ю.Ільченка. Більш докладну інформацію з цього приводу буде подано окремо.

Наприкінці розгляду основних питань за інформацією проректора Г.Б.Варламова було затверджено рішення щодо розглянутого раніше питання "Загальні підсумки навчально-виховної роботи в НТУУ "КПІ" за 2006/07 н. р."

Було підтримано висунення на здобуття Державної премії України у 2008 р. в галузі науки і техніки авторського колективу за створення комплексу підручників із серії "Інфор-

матика", також підтримано висунення роботи "Застосування дискретних перетворень у задачах керування та діагностики пристроїв енергетичної електроніки" на здобуття Премії НАН України для молодих учених.

Першим питанням порядку денного засідання адміністративної ради, яке відбулося 9 листопада, було заслухано доповідь проректора з навчально-виховної роботи Г.Б.Варламова про підсумки проведення першої атестації в 2007/08 н.р. Як зазначалося в доповіді, її результати мають стати орієнтиром для підвищення якості підготовки фахівців. У середньому по університеті кількість студентів, які не встигають з трьох і більше дисциплін, становить 15,5%, це приблизно 3 тис. осіб, тобто понад 700 на кожному з чотирьох курсів. При обговоренні керівникам навчальних підрозділів було рекомендовано проаналізувати результати першої атестації; студентів, які не виконують навчальну програму, і не виправляють негативні результати протягом поточного семестру, відраховувати. Такі заходи дисциплінуватимуть тих, хто безвідповідально ставиться до навчання.

За доповіддю проф. В.В.Ясинського на цьому ж засіданні було заслухано та обговорено питання стосовно порядку заохочення переможців 4-го етапу моніторингу якості освіти. Присутніх керівників навчальних підрозділів було ознайомлено з методикою розрахунку премій. Справедливий розподіл винагород має заохочувати лідерів і стимулювати динаміку позитивних змін. Дискусію викликав розподіл коефіцієнту динаміки змін. Розробники методики, яких було підтримано, вважають, що бонус у 2% адекватно відповідає ситуації.

Ю.Москаленко

Було доведено інформацію, що громадська організація Фонд ім. Отто Бенке надає консультативні та юридичні послуги, допомагає у визнанні дипломів студентів, які отримали освіту рівня бакалавра у своїй країні та бажають продовжити навчання в Німеччині.

НАШИХ СТУДЕНТІВ ЗАПРОШУЮТЬ ДО НІМЕЧЧИНИ

чині, сприяє працевлаштуванню. Також презентували громадську організацію, яка організовує курси з вивчення німецької мови для студентів зі Східної Європи (навчання ведеться німецькою, російською, англійською).

Представник ТУ "Гірничої академії" (Саксонія) повідомив, що цей університет налічує лише 5 тис. студентів, які навчаються на 6-ти факультетах: математики й інформаційних технологій, фізики та хімії, геології й гірничої справи, машинобудування, економічному. Але в його аналах зберігаються записи, що саме тут виконував дослідження майбутній російський учений М.Ломоносов, був там і Д.Менделєєв. Університет має спеціальний фонд для фінансування досліджень молодих учених.

Університет Мюнстера – класичний навчальний заклад із традиційним набором факультетів: філософія, теологія, правознавство, економіка, інженерія тощо. Він налічує 40 тис. студентів, які навчаються за 140 спеціальностями. Тут отримують освіту 3,5 тис. громадян інших країн, з України – близько ста. В університеті передбачено програми підготовки іноземних студентів, дють безкоштовні мовні курси, можна скористатися культурними та соціальними пропозиціями. Місто дуже цікаве, його історія налічує понад 1200 років. Нині має дві особливості – по-перше, це старе єпископське місто, по-друге, там усі пересуваються на велосипедах. Тож претендентам на навчання знадобиться не лише знання мови, а й уміння керувати двоколісним транспортом.

Студенти дуже уважно поставилися до почутого, старанно занотували пропозиції та стиха перемовлялися, плануючи скористатися запропонованими можливостями.

Н.Вдовенко

ЗАДЛЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЯ

Одним із небезпечних для людини хімічних факторів є азбест. Його волокна, що у багато разів тонші за волосину, проникаючи в організм, не виводяться з нього і не розщеплюються.

У 1976 році Міжнародний центр досліджень раку класифікував азбест як канцерогенну речовину. Та цей будматеріал продовжують широко використовуватися в країнах СНД, тож під його небезпечним впливом живуть і працюють сотні тисяч людей. Проблема використання азбесту набула сьогодні міжнародного значення.

Міністерство охорони здоров'я Республіки Литва разом із Міністерством освіти і науки України намагаються спільними зусиллями вирішити проблему контролю над використанням азбесту. До цієї роботи нині залучено: Інститут гігієни Литви (м. Вільнюс), Центр медицини праці Литви й Інспекція охорони праці Литви, а також міжуніверситетський медико-інженерний факультет (ММІФ) НТУУ «КПІ».

Інститут гігієни Литви протягом кількох років займається проблемою азбесту. Керівником цих робіт є Гражина

Смоліанскіє. За даними їхніх досліджень, проведених у 2006 році, вплив азбесту спричинив 3-4% від числа щорічних випадків захворювання на рак легень.

Значний досвід у вирішенні науково-дослідних завдань медико-біологічного профілю накопичено на медико-інженерному факультеті КПІ. Тож між Інститутом гігієни та ММІФ (декан проф. В.П.Яценко) за підтримки Міністерства освіти і науки України було укладено міжнародний договір на проведення науково-дослідної роботи з модернізації збору даних і статистичних біомедичних методів їх обробки для досліджень азбесту і важких металів.

Відповідальним виконавцем проекту від України є асистент ММІФ Ольга Кисельова. Партнером проекту із забезпечення технічного базису досліджень є представник ММІФ у країнах Балтії – литовське підприємство «J. ir A. Romanov» (директор Олександр Романов).

На першому етапі було проведено порівняльний аналіз методів оцінки забруднення азбестом повітряного середовища робочої зони промислових

підприємств, що застосовуються в Україні та Литві, і доведено необхідність статистичної обробки одержуваних даних. Дано оцінку ефективності програмно-апаратного комплексу LabVIEW при розрахунках рівнів забруднення. Завершився перший етап спільним семінаром «Актуальність міжнародного співробітництва для проведення досліджень і превенції впливу азбесту» на базі Інституту гігієни в м. Вільнюсі. Крім безпосередніх виконавців проекту, на семінарі були присутні представники державних служб: секретар Міністерства охорони здоров'я Республіки Литва Р.Сабалаяускас, директор Департаменту суспільного здоров'я Міністерства охорони здоров'я Республіки Литва А.Чепонавичус, директор Інституту гігієни доктор Р.Янкаускас, керівник Центру робочої медицини доктор С.Вайнаускас, завідувач лабораторії хімічних досліджень Д.Адамонісене, керівник відділу наукових досліджень доктор Б.Паярскієне, провідний спеціаліст відділу наукових досліджень доктор Р.Петраускайте-Евереп, керівник відділу інформації Ш.Генієне, заступник завідувача відділу гігієни праці Державної інспекції праці А.Ейніскієне.

Наступний етап спільних досліджень передбачає створення біомедичних статистичних моделей для аналізу впливу на організм людини азбесту і важких металів.

Азбест був і залишається канцерогеном для людини. Однак співробітництво наукових організацій України й Литви є одним із перших кроків до того, щоб азбест залишався в надрах землі і людство почало жити без нього.

Ольга Кисельова, асистент ММІФ

Декан ММІФ проф. В.П.Яценко і директор ІГ Литви Р. Янкаускас

ВІТАЄМО!

Леоніду Кузьмичу Кочерзі – 75!

Народився Л.К.Кочерга – ветеран Збройних сил України, учасник Великої Вітчизняної війни, майор у відставці 17 листопада 1932 р. у сім'ї військово-службовця.

Усе своє життя Леонід Кузьмич присвятив службі в Збройних силах. Після Великої Вітчизняної війни навчався в льотній спецшколі ВПС (Військово-Повітряних сил, 1947-1948 рр.), у 1951-1954 – курсант Київського Червонопрапорного військово-училища зв'язку ім. М.І.Калініна, як офіцер служив 26 років на різних посадах у військах зв'язку та ППО, із них 20 – на Далекому Сході.

Він був свідком і учасником переозброєння військ ППО на нову реактивну і зенітно-ракетну техніку в 60-х рр. минулого століття. Як дослідник історії військ ППО написав і захистив кандидатську дисертацію (1985 р.), має монографії та статті за цією тематикою.

Після звільнення з лав Збройних сил з 1978 р. працює в КПІ: спочатку як викладач кафедри історії, а з 1985 по 2006 рр. заступником голови ДТСААФ КПІ.

Завдяки наполегливій роботі Л.К.Кочерги та його колег організація

ДТСААФ НТУУ «КПІ» досягла відмінних успіхів в оборонно-масовій роботі і військово-патріотичному вихованні студентської молоді, була нагороджена перехідним Червоним прапором як перша серед вузівських організацій ДТСААФ міста Києва.

За пільну діяльність на офіцерських посадах у Збройних силах був відзначений урядовими нагородами, за працю в КПІ неодноразово нагороджувався цінними подарунками, почесними грамотами, одержував подяки.

У 1997 р. Л.К.Кочерга був обраний ученим секретарем комісії з питань воєної історії України Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки, де працює й донині, бере участь у вирішенні її

завдань, за що нагороджений знаком «Відмінник освіти». Учасник багатьох міжнародних і республіканських конференцій і семінарів. У 2000-2006 рр. працював ученим секретарем ракетно-артилерійської секції військово-наукового товариства України.

Вітаємо ювіляра з днем народження, бажаємо здоров'я, здійснення всіх задуманих планів, особливо у справі військово-патріотичного виховання студентів і оборонно-масової роботи.

Колеги, друзі

ТАЄМНИЦЯ СТАРОГО ФОТОАЛЬБОМУ

Навесні цього року доля звела нас з випускником КПІ Валерієм Івановичем Дзюбаком. Багато років тому на Печерській родині Дзюбаків мешкала в одному будинку з Наталією Іванівною Сорокіною. Це була похилого віку самотня жінка, яка ще дівчиною після революції

1917 р. приїхала до Києва з Новгород-Сіверського та влаштувалась на роботу до Київського карного розшуку. Після смерті Н.І.Сорокіної залишились її особисті речі, серед яких увагу Валерія, тоді студента КПІ, привернув старий фотоальбом: юнак зацікавився химерним літальним апаратом, що був відображений на одній з фотографій.

М.І.Сорокін

прообрази гвинтокрилів різних схем: одногвинтових, двогвинтових спірвсних, поперечних і подовжніх; багатогвинтових. Першими були французи: брати Луї та Жак Бреге (Louis

Breguet, Jacques Breguet), професор Шарль Ріше (Charles Richet) та Поль Корню (Paul Cornu). 24 серпня 1907 р. гвинтокрил, що був побудований братами Луї та Жаком Бреге під керівництвом Шарля Ріше, відірвався від землі та протримався у повітрі на висоті 50 см близько однієї хвилини. Першою людиною, яка піднялася у повітря на гвинтокрилі, був Поль Корню. 13 листопада 1907 р. гвинтокрил, побудований П.Корню за подовжньою схемою, піднявся вертикально у повітря на висоту 50 см. Ці дві події стали початком епохи практичного будівництва гвинтокрилів.

У Російській імперії, до складу якої тоді входила поділена на губернії Україна, також були ентузіасти цієї справи. В.Татарінов, К.Антонов, М.Сорокін, В.Левицький, С.Ощевський-Крулик та ін. побудували гвинтокрили з двигунами внутрішнього згорання.

Будував свої перші гвинтокрили й І.Сікорський. Підйомна сила його першого гвинтокрила, що був складений у 1909 р., була недостатньою для польоту. Після невдалої побудови гвинтокрила він їде до Парижа, де зустрічається з Шарлем Ріше та Полем Корню. Одержана технічна інфор-

до 100-річчя початку гвинтокрилобудування

мація дає можливість І.Сікорському побудувати у 1910 р. другий гвинтокрил, що вже зміг відірватися від землі, але без пілота на борту. Той факт, що побудова гвинтокрилів тоді знаходилася на початковому етапі й у цій справі було безліч невирішених проблем, та бажання скоріше піднятися у повітря на власноруч побудованому апараті переключать думки І.Сікорського на розробку літаків, де на той час вже були одержані суттєві досягнення іншими конструкторами. До побудови гвинтокрила І.Сікорський повернувся тільки у 1938 р., щоб зберегти свою авіакомпанію від банкрутства.

У 1909 р. у Москві студент Технічного училища Б.Юр'єв під керівництвом М.Жуковського починає розробку теорії гвинтокрила. На відміну від емпіричних пошуків інших авторів і винахідників під рунтями робіт Б.Юр'єва стали системні та глибокі дослідження, що дозволило йому в 1912 р. побудувати дослідний зразок гвинтокрила, де він

застосує винайдений ним автомат-перекіс.

Але повернемось до старого фотоальбому. Суккупність розташованих там фотографій начебто відтворює якусь дуже важливу технічну розробку одного з членів родини Сорокіних, а саме брата Наталії Іванівни Миколи. Крім загадливої літальної апарату та окремих його вузлів фотографії зберегли зображення людей, причетних до цієї події.

Проект М.Сорокіна. 1909 р.

Було встановлено, що літальний апарат зі старого альбому – це гвинтокрил з двома тримаючими гвинтами, розташованими за подовжньою схемою, та переднім тягнучим гвинтом. У літературі можна знайти лише малюнок та кілька рядків про цей апарат та його ав-

тору. А саме: головні гвинти склалися з великої кількості плоских лопатей, обтягнутих полотном; були оперезані ободом і мали систему розчалоувань. Двигун «Аргус» у 50 к.с. працював на всі три гвинти. Корпус – тригранний, розчалений, не обтягнутий, розміщений на чотириколісному шасі. З фотографій альбому методом порівняльного вимірювання можна визначити розміри апарату та його вузлів. Кон-

струкція апарату нагадує гвинтокрил П.Корню, що мав два шестиметрових гвинти, носовий та хвостовий, які оберталися в протилежні боки.

Будувати гвинтокрил М.Сорокін почав у 1909 р. на Російсько-Балтійському вагонному заводі (РБВЗ) у Санкт-Петербурзі. У 1910 р. на РБВЗ були припинені роботи зі створення гвинтокрилів: завод профільюється на випуск літаків. У 1912 р. на РБВЗ запрошуються І.Сікорський, який очолює авіаційний відділ.

Фотографії з альбому дають нам можливість стверджувати, що з припиненням робіт по гвинтокрилу на РБВЗ М.Сорокін продовжує вдосконалювати конструкцію апарату у себе на батьківщині, у Новгороді-Сіверському. Роботи над гвинтокрилом він проводить у нещодавно побудованій садибі на березі Десни із залученням як фахівців, так і різнобочних. Це також знайшло відображення на фотографіях з альбому.

Гвинтокрил М.Сорокіна викликав неабияку зацікавленість його багатьох, згодом відомих сучасників. Приїжджав до Новгород-Сіверського і І.Сікорський: його зображення знаходимо в альбомі. Б.Юр'єв робив розрахунки схеми гвинтокрила М.Сорокіна. Взвзявши за основу діаметр тримаючих гвинтів і потужність двигуна, він розрахував під-

йомну силу гвинтів. Потім, виходячи з уявлення того часу, Б.Юр'єв розрахував на міцність частини конструкції гвинтокрила: лопаті, ферму, трансмісію, елементи кріплення гвинтів до фюзеляжу, – і в результаті визначив масу всього апарату. Одержане значення сумарної маси ферми і трансмісії було таким великим, що Б.Юр'єв дійшов висновку: «... по-строить геликоптер вида черт. "а" (креслення гвинтокрила М.Сорокіна – Ред.) теперь невозможно». У подальшому, з 1911 р. Б.Юр'єв займався проектуванням одногвинтових та двогвинтових гвинтокрилів спірвсних схем.

Визначити час розробки гвинтокрила допомогли ще три аматорські фотографії з цього альбому, що зображують відкриття пам'ятника Імператору Олександру II в Новгороді-Сіверському. Це було в 1911 р. Наполегливість М.Сорокіна у справі побудови гвинтокрила, практична відсутність інформації про його винахід і те, що сестра бергла цей своєрідний фоторепортаж про роботу брата, свідчать про те, що М.Сорокін, ймовірно, загинув у ті буремні роки.

Наприкінці оповіді треба сказати, що двогвинтова подовжня схема гвинтокрила була реалізована тільки в 1945 р. у США Френком Пясецьким. Гвинтокрил Пясецького називають «літаючим бананом». Ще він має назву «літаючий вагон»

завдяки тому, що конструкція гвинтокрила є стійкою до переміщення центру маси та дозволяє використовувати для розміщення багажу майже весь фюзеляж.

Усі ілюстрації, крім рисунків гвинтокрилів М.Сорокіна та П.Корню, публікуються вперше – автори взяли їх з альбому Н.І.Сорокіної.

Л.Р.Слободян, провідний науковий співробітник, Л.А.Коваленко, Л.С.Перелігіна, В.В.Янковий старші наукові співробітники ДПМ при НТУУ «КПІ»

Гвинти літального апарату (справа – М.Сорокін)

Після закінчення КПІ В.І.Дзюбак працював у ЦКБ заводу «Арсенал», займався монтажем і випробуванням космічних тренажерів. Його робота була пов'язана з постійними відрядженнями, під час яких В.І.Дзюбак відвідав багато музеїв авіації, але ніде він не знайшов навіть згадки про літальний апарат подібної конструкції.

У результаті ретельних досліджень фотографій з альбому нам вдалося відкрити загублену сторінку історії авіації. Про це наша подальша розповідь.

На самому початку ХХ ст. в багатьох країнах світу почалися роботи зі створення гвинтокрила. Тоді ж з'явилися і

М.Сорокін (у центрі) біля свого гвинтокрила

16 листопада 2007 р. в експозиційній залі корпусу № 7 була урочисто відкрита виставка «Таланти КПІ – 2007», де представлені живописні та графічні роботи, твори декоративно-прикладного мистецтва та вишивки. На виставці представлено 425 робіт 96-ти учасників. Як і в попередні роки, активними учасниками виставки є студенти ВПІ та учні образотворчої студії НТУУ «КПІ» «Гармонія», яку очолює художник, член Спілки художників України В.В.Веселка. Учні студії за-

вжди займають призові місця в номінації «Живопис». Їхні твори гармонійно доповнюють та урізноманітнюють художні експозиції політехніків. А багатогранністю вияву талантів у номінації «Графіка» відрізняються студенти ВПІ. Як і минулого року, вишивка представлена як окрема номінація. Вже другий рік поспіль активістами конкурсу є співробітники відділу архітектурного проектування.

Мистецький конкурс розпочався!

Усіх учасників привітав проректор з науково-педагогічної роботи Г.Б.Варламов. Своїми враженнями від виставки з присутніми поділилися члени Спілки художників України М.М.Нечвоггод та Л.Г.Тоцький.

Щиро запрошуємо всіх відвідати виставку, яка триватиме до 27 грудня.

Інф. Картинної галереї

НЕЗВИЧАЙНА ПРАКТИКА

Улітку студенти 2-го курсу Спільного українсько-німецького факультету машинобудування проходили тритижневу мовну практику, яка була організована на базі НТУУ «КПІ» спільно з Університетом ім. Оттофон-Геріке, м. Магдебург. Разом з нами практику проходили студенти з Донецька та Харкова і 5 німецьких студентів, які поліпшували свої знання російської мови.

А все починалося так... У день знайомства ми писали невеличкий тест, за результатами якого нас було поділено на дві підгрупи відповідно до рівня підготовки. Кожне заняття було цікавим і не схожим на попереднє. Багато часу приділяли розмовній практиці, обговорюючи ту чи іншу тему. Були вправу на

розуміння письмового тексту та на сприймання на слух. Крім того, кожного заняття ми виконували цікаві вправи, з яких кожен брав для себе щось цікаве та корисне. Заняття з нами проводили викладачі з Німеччини – Крістіне Галандер та Аннегет Майнцер.

Проживали ми в гуртожитку №10 КПІ разом зі студентами з Донецька та Харкова, а також з німецькими студентами, з якими добре потоваришували. У той час як ми відвідували заняття, німецькі гості вивчали російську, бо восени вони так само повинні були складати іспит. Тож щодня о 15:00 ми мали спільні заняття, під час яких німецькі студенти допомагали нам виконувати домашні завдання, а ми допомагали їм. А ввечері, після плідної праці, проводили час весело і безтурботно в компанії наших друзів з Німеччини – спілкувалися, гуляли містом – часу для нудьги в нас не було! На вихідні здійснили дві екскурсії по Києву: автобусну й пішохідну.

Третій тиждень минув ще швидше, аніж ті два у Києві, тому що його ми провели на базі відпочинку «Політехнік», поєднуючи навчання з різноманітними спортивними іграми на свіжому повітрі, катанням на катамарані або човні, прогулянками територією бази. Там же відбулися завершальні події нашої практики, складання іспиту на сертифікат про певний рівень володіння німецькою мовою, збори, де було оголошено результати, і святкова вечірка.

Олена Ковальська

ОГОЛОШЕННЯ

Кафедра фізики металів інженерно-фізичного факультету НТУУ «КПІ»

11-13 грудня 2007 року

ПРОВОДИТЬ

II Міжнародну конференцію студентів та аспірантів, присвячену 55-річчю кафедри фізики металів ДО ВИСОКИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ОСНОВІ НОВІТНІХ ФІЗИКО-МАТЕРІАЛОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

До участі запрошуються студенти, аспіранти, студентські колективи НТУУ «КПІ», наукових установ та вищих закладів освіти.

Адреса: 03056, м Київ, вул. Політехнічна, 35, 9 корп. НТУУ «КПІ», кімн. 504, 506.

Тел. 8 (044) 454 97 73.

e-mail: kholval@ukr.net, sci_sec@kpm.ntu-kpi.kiev.ua

Інформацію про конференцію виставлено на сайті кафедри фізики металів www.kpm.ntu-kpi.kiev.ua

Контактні особи: д.т.н., проф. Тетяна Анатоліївна Роїк,

к.т.н. Валерія Вікторівна Холявко.

УВАГА КОНКУРС!

До Дня боротьби з ВІЛ/СНІДом Молодіжний клуб «Дискусія ТАБУ», за підтримки Головного управління в справах сім'ї та молоді КМДА оголошують конкурс з питань ВІЛ/СНІДУ

Пропонуємо вам у цікавій формі, аргументовано, компетентно відповісти на запитання:

1. Як передається ВІЛ/СНІД?
2. Скільки стадій ВІЛ-інфікування (за даними ВОЗ)?
3. Чи притягаються до відповідальності медичні працівники, які внаслідок недбалого чи несумлінного ставлення до своїх обов'язків інфікували людину ВІЛ/СНІДОМ?
4. Яке місце в Європі займає Україна за швидкістю поширення ВІЛ/СНІДУ?
5. Чи зобов'язаний ВІЛ-інфікований, який прийшов до лікаря (стоматолога) на прийом, повідомити про свою хворобу?

Переможцям конкурсу (1-3 місця) передбачаються путівки на зимові канікули, а також інші призи від Федерації «Гольф-клубів» України, IP TELEKOM, «Джаз-клубу» та ін. Переможці будуть запрошені на концерт за участю зірок України. У конкурсі можуть брати участь школярі та студенти.

Правильна відповідь – 1 бал.

Відповіді надсилайте на адресу редакції газети «Київський політехнік» протягом 7 діб з дня оголошення конкурсу

«Україно моя, хто ти є? ...хто ти є?!» – зворушливо бриніла бандура в руках Віталія Мороза, голови Всеукраїнської молоді «Просвіти», який разом з пані Ольгою Пугач, головою київської «Просвіти», завітали до КПІ на урочистості з нагоди Дня української писемності та мови. В залі університетської бібліотеки зібралися студенти та викладачі – усі, кому не байдужа доля рідної мови.

Пан Віталій розповів про історію та діяльність громадської організації, яку він представляє, закликав молоде покоління долучатися до заходів, що вона проводить. Зворужено слухали учасники свята мелодій українські пісні у його виконанні. Зацікавила учасників свята й натхненна розповідь Ольги Віталіївни Пугач про Бориса Грінченка, засновника «Просвіти», чий життєвий і творчий шлях може бути прикладом безмежного служіння рідному народу, високої мети збереження української мови та культури.

Про розвиток рідної мови, про українські писемні пам'ятки щиро і невимушено спілкувалася з аудиторією завідувач кафедри української мови, літератури та культури О.П.Онуфрієнко. З рук голови київської «Просвіти» Олена Петрівна отримала прекрасний подарунок до методичного кабінету – книгу Ростислава Радишевського та Володимира Свербигуза «Іван Мазепа в сарматсько-роксоланському вимірі високого бароко» – ґрунтовну наукову оповідь про глибокий сенс діянь гетьмана в різних галузях культурного будівництва.

Дарунки та привітання були й на

адресу переможців олімпіади з української мови, яку напередодні свята провела кафедра. Цього року серед сорока семи учасників першість виборола студентка групи АМ-71 ФС Наталія Гуледза. Лише на один бал від неї відстали Інна Баліцька, першкурсниця ФММ, та Носар Ольга, майбутній соціолог. «Бронза» у Тетяни

Вшановуємо рідне слово

Галаган з ФАКСу та Альони Тишаєвої з ФБТ. Дівчата переконливо довели, що не тільки добре знають лексику та фразеологію української мови, грамотно пишуть, а й вміють віршувати. За кожним словом у їх роботах – палке українське серце, нестримна жага пізнання, прагнення мовленнєвої досконалості:

Не бійтесь заглядати у словник – Там слів багато різних і

барвистих, Як в сонця променях, безмежно чистих,

Там кожне слово – добрий помічник. (Н.Гуледза)

А.Ф.Нечипоренко, ст. викладач української мови ФІ

МОВА РОЗУМУ – МОВА ДУШІ

Мова – це всі глибинні пласти духовного життя народу, його історична пам'ять, найцінніше надбання століть, мова – це ще й музика, мелодика, фарби буття, сучасна художня, інтелектуальна і мисленнєва діяльність народу.

О. Гончар

Для кожної людини її мова – найкраща, найзворушливіша. Це – загальнолюдська істина. Чи відчуваємо велике таїнство живого Слова, зокрема Рідного, Українського? Чи достатньо уважні ми до своєї мови? Мова – неоціненний скарб народу, найголовніший літопис його життя. Щоб оволодіти цим скарбом, людина мусить постійно докласти зусиль, усвідомлюючи, що існує складна наука рідної мови.

З того, як говорить та чи та людина, можна уявити собі загальний розвиток цієї людини, її освіту й культурний рівень. Оселя буття духу – це мова, в оселі мови живе людина. Поводитися з мовою як-небудь – значить і мислити як-небудь: неточно, приблизно, неправильно. Мова – знаряддя мислення: у ній відбивається інтелектуальність людини, її повага до інших, її охайність у широкому розумінні цього слова.

Боротьба за чистоту й високу мовну культуру – це боротьба за культуру взагалі. Мовна культура – це надійна опора у вираженні незалежності думки, розвиненості людських почуттів, виробленні етичних норм, способу суспільного поведіння, що виражається в народних звичаях, віруваннях, у ставленні одне до одного, до праці, до мови. З культурою мови пов'язують уміння правильно говорити й писати, майстерно добирати, вживати мовновиражальні засоби відповідно до конкретної ситуації, мети і обставин спілкування. Є люди, що їх можна слухати, є люди яких не можна слухати, і люди, яких не можна не слу-

хати. Не забуваймо, що успіх стосунків між людьми часто залежить від мовлення, яке є активним, динамічним виявом вільної творчої діяльності людини, відображає її досвід. Мова для культури – те саме, що центральна нервова система для людини. Людина може володіти кількома мовами, залежно від її здібностей, нахилів і прагнень, але найкраще, найдосконаліше має володіти, звичайно, рідною мовою. Є мови більш-менш розвинені, є мови, що своїм чарівним звучанням здобули світову славу, та наймиліша й найдорожча для людини – її рідна мова. Нелегко вберегти музику рідного слова в постійному іншомовному наокозжжі, але це треба робити, бо кожен є повноважним представником рідної мови.

Стас престижно розмовляти вишуканою українською мовою, приходить розуміння того, що добре знання мови – важлива професіограма людей різних спеціальностей. Тож вслухаймося, друзі, в рідне Слово, плекаймо його, бережімо його!

Після здобуття Україною незалежності єдиною сферою, де українська мова набула широкого вжитку, стала освіта. В усіх навчальних закладах почали поступово впроваджувати українську мову як обов'язкову мову навчання, але й сьогодні в українській державі питання про культуру повсякденного мовлення українців, на жаль, не втратило свого драматизму. Відродження мови є актуальним і безальтернативним, завбачливо-своєчасним, зорієнтованим як на історичну перспективу, так і на майбутню інтелектуально розвинену еліту нації, яка б відчувала себе сучасними людьми, українцями не тільки розумом, але й душею, гідними громадянами пердусім України, а також і всього світу.

Г.І.Лоза, зав. редакційно-видавничого відділу ВПІ ВПК «Політехніка»

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут»

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221

☎ гол. ред. 241-66-95; ред. 454-99-29

Головний редактор

В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор

В.М.ІГНАТОВИЧ

Редактор

Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка

Л.М.КОТОВСЬКА

Коректор

О.А.КІПІХЕВИЧ

Ресстраційне свідоцтво Кі-130

від 21. 11. 1995 р.

Друкарня ТОВ «АТОПОЛ-інк»,
м. Київ, бульвар Лепсе, 4

Тираж 2000

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.